

Minikvalifikasjoner og livslang læring

REFERANSER:

Tamoliune, G., Greenspon, R., Tereseviciene, M., Volungeviciene, A., Trepule, E. & Dauksiene, E. (2023). Exploring the potential of micro-credentials: A systematic literature review. *Frontiers in Education*, (7), 1006811. DOI: <https://doi.org/10.3389/feduc.2022.1006811>

Et arbeidsmarked i rask endring stiller nye krav til arbeidstakernes kompetanse. Minikvalifikasjoner er fleksible, korte utdanninger tilpasset både omstillingsbehovet og en yrkesaktiv studentgruppe. Men hvordan kan slike kurs eksistere sammen med de tradisjonelle utdanningsløpene?

Studien

Studien som oppsummeres i dette forskningsnotatet, er utført av en forskergruppe ledet av Giedre Tamoliune, som tilhører Institutt for Studieinnovasjon ved Universitetet i Kaunas, Litauen.

Bakgrunn

Den teknologiske utviklingen har skutt fart, spesielt under Covid-19-pandemien. Resultatet er et arbeidsmarked i rask endring, preget av automatisering. Dette stiller høyere krav til arbeidstageres omstillingsevne, ofte i form av etter- eller videreutdanning av allerede yrkesaktive arbeidere. For å møte disse kravene, må høyere utdanningsinstitusjoner derfor tilby fleksible utdanningsordninger. Uten slike tilbud, står arbeidstagere i fare for å miste jobben (økonomiske konsekvenser). I tillegg vil et avvik mellom arbeidslivets krav og universitets- og høgskolesektorens (UH-sektoren) tilbud, føre til tapte muligheter for livslang læring og personlig utvikling (samfunnsmessige konsekvenser) samt begrense innovasjon i UH-sektoren fordi den ikke tilpasser seg samfunnets behov (konsekvenser for UH-sektoren).

Arbeidslivet etterlyser fleksible og dynamiske videre- og etterutdanningstilbud fra høyere utdanningssektor. Svaret er etableringen av tilbud om minikvalifikasjoner (micro credentials). Dette er kurs man kan ta uten å søke opptak ved et lengre og mer omfattende studieprogram. Kursene oppfyller likevel fastsatte kvalitetskrav og gir studiepoeng eller annen type bevis for den kompetansen eller kunnskapen man har oppnådd.

Minikvalifikasjoner er populære, men har også vært gjenstand for kritikk. Det er en uro i UH-sektoren for at slike kurs undergraver tradisjonelle, pensumbaserte fulltidsstudier fordi de gjør utdanningsløp mer kompetansebasert og arbeidslivsrettede. En slik endring vil kunne føre til en «moralsk risikabel» kommersialisering av UH-sektoren.

Formål

Den systematiske kunnskapsoversikten¹ som oppsummeres her, sammenstiller resultatene av studier om samfunnsmessige og økonomiske gevinster med minikvalifikasjoner, samt forskning på innovasjon i UH-sektoren som følge av fremveksten av kurs som gir minikvalifikasjoner.

Forskningsspørsmålet er (vår oversettelse): Hvilket potensial innehar minikvalifikasjoner for å kunne bidra til den samfunnsmessige, økonomiske og innovative gjenreisningen av samfunnet etter Covid-19-pandemien?²

Inkluderte studier

Forskergruppen valgte ut relevante studier på bakgrunn av følgende kriterier:

1. Studien måtte være publisert mellom januar 2015 og januar 2022
2. Artikkelen måtte være publisert i et fagfellevurdert tidsskrift
3. Artikkelen måtte være skrevet på engelsk
4. Artikkelen måtte være tilgjengelig i fulltekstformat

Til sammen 32 studier oppfylte kriteriene og ble inkludert i kunnskapsoppsummeringen. Av de 32 studiene var 15 fra USA, fem fra Australia, tre fra Canada, fem fra Europa og fire fra andre steder i verden.

Resultat

Den systematiske oppsummeringen av de 32 inkluderte studiene støtter påstandene om at minikvalifikasjoner åpner nye muligheter for befolkningen til å tilegne seg nye ferdigheter og kunnskaper, og til å videreutvikle kunnskapen og ferdighetene de allerede har.

Mulighetene ligger hovedsakelig i at minikvalifikasjoner ofte er fleksible (for eksempel digitale, nettbaserte kurs) og kostnadsbesparende for arbeidsgivere. De gir ulike yrkesgrupper en etter- og videreutdanning tilpasset deres omstillingsbehov. Kursene er også tilpasset en yrkesaktiv studentgruppe. I tillegg til fordelene arbeidslivet høster, tar den enkelte student med seg studiepoeng eller lignende, kanskje fra forskjellige utdanningsinstitusjoner, som hen kan bygge ut CV-en med og dermed bli mer attraktiv i jobbmarkedet. Som all annen utdanning, gir også minikvalifikasjoner studentene muligheter for personlig og profesjonell utvikling. Høgskoler og universitet kan nå ut til befolkningsgrupper som ikke ellers ville ha muligheten til å studere. Slike endringer i studentmassen gir UH-sektoren mulighet til å revurdere sin rolle som samfunnsaktør. Dette inkluderer hvordan de forvalter, formidler og skaper kvalitetssikret kunnskap, spesielt i grenselandet mellom formell og uformell kunnskap som livslang læring innebærer.

Implikasjoner

Minikvalifikasjoner er en ny tilnærming til etter- og videreutdanning og livslang læring. Men forsøk på å bryte opp tradisjonelle studieprogrammer i kurs som gir minikvalifikasjoner har ikke alltid vært

¹ Systematisk kunnskapsoppsummering/-oversikt: En systematisk kunnskapsoppsummering tar utgangspunkt i et klart definert forskningsspørsmål eller mål og bruker systematiske og eksplisitte metoder for å identifisere, velge ut og kritisk vurdere relevant forskning, samt for å samle inn og analysere data fra studiene som er inkludert i oppsummeringen. Kunnskapsoppsummeringen resulterer ofte i en systematisk kunnskapsoversikt, som regel en artikkel eller en rapport, som gir en oversikt over temaet eller svar på forskningsspørsmålet.

² What is the potential of microcredentials to foster the post-COVID-19 pandemic recovery through social, economic, and higher education innovations?

vellykkede, og mange studenter foretrekker fremdeles de tradisjonelle studieløpene. Forskerne bak kunnskapsoversikten mener dette indikerer at tradisjon og innovasjon kan og bør spille viktige komplementære roller: De kan eksistere sammen og samtidig fordi de oppfyller forskjellige behov.

I mange land er det utfordrende å utvikle systemer for kvalitetssikring av minikvalifikasjoner, samt kreditteringssystemer for fullførte kurs. Derfor er det viktig å ha en helhetlig forståelse av implementering av og infrastruktur knyttet til minikvalifikasjoner for at arbeidsliv, arbeidstagere og utdanningsinstitusjoner kan nyttiggjøre seg av dem.

Innføringen av minikvalifikasjoner stiller nye krav til ansatte ved høyskoler og universitet. Dersom minikvalifikasjoner skal ha en vellykket utvikling, må utdanningsinstitusjonene og andre aktører både lytte til hvilke behov og begrensninger forelesere, undervisere og veiledere uttrykker, og gjøre dem til deltakere i innovasjonsarbeidet. Ved å delta som innovatører i utviklingen av minikvalifikasjoner, kan høyskoler og universitet påvirke utformingen av dem, heller enn bare å være tilbydere. Dette gir dem en stemme inn mot arbeidslivet, en stemme som blant annet kan brukes til å forhindre fragmentering og kommersialisering av kunnskapsbasert utdanning.

Forskergruppen bak kunnskapsoversikten peker på at et arbeidsliv i stadig og hurtig utvikling vil fortsette å sette nye krav til både arbeidstagere og utdanningsinstitusjoner. Når utviklingen går så raskt som i dag, er det viktig å holde tungen rett i munnen. Forskergruppen minner derfor om at minikvalifikasjoner skal være et middel for å nå et mål, nemlig en gjenreisning og videreutvikling av samfunn og økonomier, og ikke et mål i seg selv.